

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/132/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014200770
Dátum vydania rozhodnutia:	08.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200770.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD., v právnej veci žalobkyne: Eva Chmelanová TABAK PRESS LM, Železničiarska 402, Topoľčany, zastúpenej spoločnosťou: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. SK/0106/99/2014 zo dňa 20. júna 2014, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/144/2014-70 zo dňa 15. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/144/2014-70 zo dňa 15. apríla 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. SK/0106/99/2014 zo dňa 20. júna 2014 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj č. F/0161/04/13 zo dňa 13.12.2013 v časti výroku o výške uloženej pokuty mení tak, že u k l a d á žalobkyni Eva Chmelanová TABAK PRESS LM, Železničiarska 402, Topoľčany, pokutu vo výške 400,- € (slovom štyristo Eur).

Vo zvyšnej časti m e n í rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/144/2014-70 zo dňa 15. apríla 2015 tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutím zo dňa 13.12.2013 č. F/0161/04/13 uložil žalobkyni ako účastníčke konania pokutu 2 000,- € za porušenie ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu, že v čase kontroly, t.j. dňa 18.07.2013 bolo v dvoch prevádzkach žalobkyne v Topoľčanoch (na ul. Martina Rázusa a na ul. Cyrila Metoda) vykonaním kontrolných nákupov (dvoch) zistené, že predávajúce predali cigarety osobe

mladšej ako 18 rokov, čím žalobkyňa konajúca prostredníctvom predavačiek v týchto svojich prevádzkach porušila zákaz predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, nakoľko kupujúca (tá istá osoba) mala v čase vykonania kontrolných nákupov 17 rokov. V odôvodnení tohto rozhodnutia správny orgán prvého stupňa okrem iného uviedol, že žalobkyňa je objektívne zodpovedná za konanie vo svojich prevádzkach a je jej vecou, ako si organizačne zabezpečí kontrolu osôb, u ktorých nie je na prvý pohľad jednoznačné, že prekročili vek 18 rokov tak, aby bol dodržaný zákaz predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. V ďalšej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia správny orgán prvého stupňa zdôvodňoval uloženú sankciu, teda pokutu v sume 2 000,- €.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom poukázala na okolnosti nákupu a postup predavačky v stánku na ul. Martina Rázusa v Topolčanoch a svoje pochybenie uznala v prípade kontrolného nákupu v stánku na ul. Cyrila Metoda v Topolčanoch, keď predavačka v jej stánku neskontrolovala vek kupujúcej.

O podanom odvolaní žalovaný rozhodol dňa 20.06.2014 rozhodnutím č. SK/0106/99/2014 tak, že podané odvolanie žalobkyne zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil z dôvodov uvedených vo svojom rozhodnutí.

II.

Žalobkyňa v podanej žalobe zo dňa 18.08.2014 žiadala, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 20.06.2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby využil svoje moderačné oprávnenie a žalobou napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobkyni uloží pokutu v sume 331,- €. Uviedla, že rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, t.j. Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj zo dňa 13.12.2013, jej bola uložená pokuta v sume 2 000,- €, proti čomu podala odvolanie, ktoré odôvodnila najmä nedostatočným zistením skutkového stavu, nedostatočným zdôvodnením rozhodnutia, uložením neprimeranej pokuty a jej nedostatočným zdôvodnením, nesprávnym úradným postupom a nesprávnym právnym posúdením veci. Žalovaný rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 13.12.2013 potvrdil rozhodnutím zo dňa 20.06.2014, pričom podľa žalobkyne si nezadovážil dostatok podkladov pre vydanie svojho rozhodnutia, nezistil vo veci skutočný stav, nekonal v súčinnosti s účastníkmi konania a nevydal rozhodnutie v súlade s hmotnoprávnymi a procesnoprávnymi predpismi. Napadnuté rozhodnutie žalovaného považovala žalobkyňa za nezákonné v celom rozsahu.

K nedostatočne zistenému skutkovému stavu na posúdenie veci žalobkyňa uviedla, že ohľadne jej námietok k opisu skutkového stavu sa správne orgány nevyjadrili. Poukázala na to, že vek osoby označovanej ako R. (ktorá mala mať 17 rokov), nebol v priebehu správneho konania reálne preukázaný a túto osobu nikto nestotožnil s osobou vykonávajúcou kontrolný nákup. Správne orgány nevykonali dokazovanie výsluchom tejto osoby k priebehu predaja, prípadne výsluchom ďalších osôb, ktoré v tom čase boli pred prevádzkou. V odvolacom konaní žalovaný ani nezisťoval skutkový stav, ale vychádzal zo stavu zisteného správnym orgánom prvého stupňa, ktorý však vo veci nevykonával žiadne iné dokazovanie, pričom ani zápisnicu z kontroly nepodpísali všetky prítomné osoby, ktoré sa na konaní zúčastnili a nepodpísala ju ani osoba označovaná ako R., čo znamená, že táto nepotvrdila správnym orgánom uvedený skutkový dej. Napriek tomu žalovaný nevykonával ďalšie dokazovanie a na základe nespoľahlivo zisteného skutkového stavu rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil. Oba správne orgány sa teda stotožnili so skutkovým stavom uvedeným v zápisnici (ktorú už pri kontrole žalobkyňa, resp. predavačka odmietala podpísať ako nepresnú) bez toho, aby si tvrdenia žalobkyne preverovali. Nespoľahlivé zistenie skutkového stavu je vzhľadom k následnému právnemu posúdeniu veci a uloženiu sankcie nepostačujúce a je takou vadou konania, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V ďalšej časti žaloby žalobkyňa uviedla, že žalobou napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom poukázala na závery Najvyššieho súdu SR v jeho rozhodnutiach, spočívajúce v tom, že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu, ako trestný postih

za trestné činy. Zodpovednosť za správny delikt má objektívny, ale nie absolútny charakter a nejde teda o zodpovednosť za zavinenie, ale ani o zodpovednosť za výsledok. V predmetnej veci bol delikt vyvolaný vlastným konaním poškodenej osoby (správneho orgánu). Úmyselné, pripravené konanie inšpektorov malo rozhodujúci podiel na konaní žalobkyne, ktoré bolo následne kvalifikované ako správny delikt.

Žalobkyňa zároveň namietala nepreskúmateľnosť žalobou napadnutého rozhodnutia pre jeho nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Uviedla, že žalovaný sa nevysporiadal s jej argumentáciou o neúplnosti vykonaného dokazovania a nesprávnosti postupu prvostupňového správneho orgánu, v dôsledku čoho neodstránil vady prvostupňového správneho konania. V závere žaloby žalobkyňa poukázala na neprimeranosť uloženej pokuty a jej nedostatočné zdôvodnenie, z ktorého nie je možné zistiť, aká bola vlastne miera ohrozenia verejného záujmu (zdravia prizvanej osoby) pri predaji dvoch balení cigariet. Za predmetný správny delikt podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je možné uložiť pokutu až do výšky 6 638,- €, ktorá je ale stanovená pre prípady najzávažnejšieho protiprávneho konania z pohľadu jeho trvania, rozsahu, spôsobu a následkov. V predmetnej veci je však výška uloženej pokuty, okrem iného, v príkrom rozpore so zásadou primeranosti a ponechaním sankcie v pôvodnej výške by sa stratil preventívny význam uloženej pokuty, pričom by zostali iba jej represívne účinky, ktoré sú likvidačné pre podnikanie žalobkyne. Suma uloženej pokuty je v predmetnej veci zjavne neprimeraná spoločenskej závažnosti a nebezpečnosti konania žalobkyne a bola uložená svojvoľne, bez adekvátneho zdôvodnenia. Nezohľadnenie všetkých okolností daného prípadu je v príkrom rozpore so zásadami správneho trestania, pričom táto vada mala priamy vplyv na nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd v Nitre v odôvodnení rozsudku uviedol, že je nepochybné, že správny orgán prvého stupňa vydal vo vzťahu k žalobkyni dve rozhodnutia, ktorými jej uložil dve pokuty. Jedná sa o rozhodnutie zo dňa 13.12.2013 o uložení pokuty v sume 2 000,- € za porušenie ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákaz predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov) a rozhodnutie zo dňa 14.11.2013 o uložení pokuty v sume 600,- € za porušenie ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinnom do 31.01.2014, teda v čase vykonania kontroly (povinnosť predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku). Žalobkyňa (resp. jej zamestnankyňa v kontrolovaných prevádzkach, za ktoré zodpovedá) sa týchto porušení zákona mala dopustiť v jeden deň a na ich prejednanie bol oprávnený ten istý správny orgán prvého stupňa.

Na základe týchto zistení sa krajský súd v predmetnej veci prioritne zaoberal zákonnosťou postupu správnych orgánov (najmä správneho orgánu prvého stupňa), ktorí zvolili pri ukladaní sankcií (tzv. správnom trestaní) žalobkyni za nimi tvrdené a zistené viacnásobné porušenie vyššie citovaných zákonov. Právna teória v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie označuje trestné činy, priestupky a iné správne delikty. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje, pričom iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve k priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih zo strany správneho orgánu za určité nedovolené konanie (resp. opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania, tomu zodpovedajúce zaradenie medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvođené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov.

Správne delikty patria do kategórie trestných obvinení v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a pri nedostatku špeciálnej právnej úpravy v oblasti správneho trestania treba aplikovať pravidlá pre ukládanie trestov podľa trestného zákona. Konanie žalobkyne, ktorého sa podľa zistení správneho orgánu mala dopustiť dňa 18.07.2013 vykazuje znaky viacerých správnych deliktov, resp. priestupkov. Právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych

deliktov, neupravujú postup správnych orgánov pri sankcionovaní za spáchanie viacerých deliktov. Preto pri ich spáchaní (napr. v jednočinnom súbehu, viacčinnom súbehu alebo ako pokračujúci delikt), resp. i pri spáchaní správneho deliktu a priestupku je pri nedostatku špeciálnej úpravy potrebné pri právnom postihu týchto konaní formou ukladania pokút postupovať v súlade so zásadou analógie legis podľa predpisov trestnoprávnej úpravy, ktorej podstata spočíva v ukladaní len jedného trestu. Trestanie za správne delikty (resp. priestupky a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) podlieha teda obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy.

Podľa názoru krajského súdu sa správny orgán prvého stupňa týmito zásadami v predmetnej veci pri svojom rozhodovaní o uložení sankcie žalobkyni neriadil. Konanie, ktorého sa mala dopustiť dňa 18.07.2013 a ktoré malo spočívať v tom, že predavačky v jej prevádzkach dvakrát predali cigarety osobe mladšej ako 18 rokov, správny orgán prvého stupňa klasifikoval ako správny delikt (ustanovenie § 10 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov - nerešpektovanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov) a žalobkyni uložil pokutu 2 000,- € a aj ďalšieho protiprávneho konania spočívajúceho v tom, že nevydala doklad o kúpe týchto cigariet osobe mladšej ako 18 rokov a toto konanie správny orgán prvého stupňa klasifikoval ako priestupok (ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov - porušenie povinnosti podľa ustanovenia § 16 ods. 1 tohto zákona vydať kupujúcemu doklad o kúpe), za ktorý žalobkyni uložil pokutu 600,- €.

Správny orgán prvého stupňa teda uložil žalobkyni dve pokuty za zbiehajúce sa delikty, resp. za správny delikt a priestupok, hoci podľa vyššie uvedených zásad platných pre správne trestanie mal uložiť len jednu pokutu.

Toto pochybenie správneho orgánu prvého stupňa neodstránil ani žalovaný v odvolacom správnom konaní, ktorého povinnosťou bolo odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu preskúmať v celom rozsahu (výrok rozhodnutia, ako i jeho odôvodnenie, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo), prípadne konanie doplniť a zistené vady odstrániť. Z dikcie ustanovenia § 59 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je zrejmé, že žalovaný ako odvolací orgán má rozsiahle oprávnenia nielen čo do rozsahu prieskumnej činnosti, ale aj vo vzťahu k spôsobu rozhodnutia o odvolaní. Odvolanie podľa vyššie citovaného zákona, ktorý sa vzťahuje i na konanie v predmetnej veci, je vybudované na apelačnom princípe a druhostupňový správny orgán je zásadne oprávnený rozhodnúť vo veci, pričom nie je v žiadnom smere viazaný závermi prvostupňového správneho orgánu a ani dôvodmi uvedenými v odvolaní. Jediným limitujúcim faktorom je vylúčenie možnosti rozhodovať v rámci odvolania o veci, ktorá nebola predmetom rozhodovania na prvostupňovom orgáne. Odvolací orgán nepreskúma iba zákonnosť rozhodnutí, ale i jeho správnosť. Zákon mu ukladá povinnosť zrušiť, resp. zmeniť každé nezákonné rozhodnutie, a to aj mimo rámca dôvodov odvolania.

Žalovaný ako odvolací správny orgán pochybil, keď rozhodnutím zo dňa 20.06.2014 potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 13.12.2013 a odvolanie žalobkyne zamietol. Postup, ktorý zvolil žalovaný (zamietnutie odvolania a potvrdenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu) je možný len v prípade, ak odvolací orgán nezistí také nedostatky, pre ktoré by bolo treba považovať prvostupňové rozhodnutie za nezákonné, resp. nesprávne. Podľa názoru súdu sa však o tento prípad nejedná a rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o zvolený postup pri ukladaní sankcie a zároveň je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov na takýto postup.

Žalobkyňa v podanej žalobe okrem iného namietala, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom v tejto súvislosti poukázala i na zásady trestania za správne delikty, ktoré musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. S poukazom na uvedené sa potom i súd musel zaoberať postupom správneho orgánu pri ukladaní sankcií žalobkyni, pričom dospel k záveru, že tento nepostupoval správne, ani v súlade so zákonom a zásadami platnými pre správne

trestanie, keď žalobkyni uložil dve pokuty.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo potrebné rozhodnutie žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu zo dňa 20. 06. 2014 zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie, a to podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/, d/ O.s.p.

III.

Odvolanie voči rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre

Vo včasne podanom odvolaní voči rozsudku sp.zn. 11S/144/2014 zo dňa 15.04.2015 sa žalovaný nestotožňuje so závermi, na základe ktorých krajský súd zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie č. SK/0106/99/2014 zo dňa 20.06.2014.

Žalovaný upozorňuje, že absorpčná zásada pri ukladaní trestu spočíva v tom, že páchatel' sa potrestá a trest sa mu uloží iba za jeden trestný čin najprísnejšie trestný. Podľa žalovaného sa aplikácia zásad trestného práva, konkrétne v danom prípade absorpčnej zásady pri viacčinnom súbahu rôznorodom, v podmienkach administratívneho trestania, javí v uvedenom, špecifickom prípade, pri preukázanom porušení rôznych povinností, chrániacich rozdielny objekt záujmu ochrany práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa, stanovených viacerými zákonmi v oblasti ochrany spotrebiteľa, obsahujúcich vlastný sankčný mechanizmus, ako neaplikovateľná v praxi vzhľadom na špecifickosť samotnej úpravy.

V predmetnom prípade, bolo podľa žalovaného zistené, tak porušenie zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov ako aj povinnosti v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Podľa žalovaného má orgán dozoru obligatórnu povinnosť postihovať každé zistené porušenie povinnosti v intenciách porušeného zákona.

Žalovaný ďalej uvádza, že zistené porušenie povinnosti predávajúceho vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 16 ods. 1) a nerešpektovanie zákazu podľa zákona o ochrane nefajčiarov (§ 6 ods. 2) je administratívnym správnym deliktom podnikateľského subjektu, kde nemožno hovoriť o zavinení (úmysel, nedbanlivosť). Za zistené porušenia zákona v tomto prípade zodpovedá kontrolovaná osoba (fyzická osoba - podnikateľ, právnická osoba), pretože zavinenie nie je pojmovým znakom a predpokladom vzniku zodpovednosti za túto kategóriu správneho deliktu, kde sa preukazuje len porušenie právnej povinnosti. Ide o tzv. objektívnu zodpovednosť, a to absolútnu.

Žalovaný v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje, že vo vzťahu k zistenému porušeniu povinnosti žalobcu vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., nepostihoval žalobcu za priestupok podľa § 23 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, tak ako to mylne tvrdí krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku.

Podľa žalovaného téza, podľa ktorej je pri sankcionovaní za spáchanie viacerých deliktov pri ich spáchaní (napr. v jednočinnom súbahu, viacčinnom súbahu alebo ako pokračujúci delikt), resp. i pri spáchaní správneho deliktu a priestupku a pri nedostatku špeciálnej úpravy potrebné pri právnom postihu týchto konaní formou ukladania pokút postupovať v súlade so zásadou analógie legis podľa predpisov trestnoprávnej úpravy, ktorej podstata spočíva v ukladaní len jedného trestu (poukazujúc na článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej oblasti, konkrétne konanie pod sp.zn. 3Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007 a 8Sžo 147/2008), je v praxi - v podmienkach administratívneho trestania pri porušení povinností upravených v rôznych právnych normách v oblasti ochrany spotrebiteľa, majúcich odlišný predmet úpravy, samostatný sankčný mechanizmus a zakotvenú obligatórnu povinnosť uloženia pokuty - nevykonateľná.

Žalovaný je však presvedčený, že v predmetnej veci ide o dva odlišné skutky, kde došlo k porušeniam odlišných objektov zákonom chránených záujmov, upravených odlišnými právnymi predpismi.

Ďalej vyjadril presvedčenie, že krajský súd bol povinný taktiež posúdiť samotné znenie zákonov v súvislosti s ohľadom na odlišný zákonom chránený záujem v oblasti ochrany spotrebiteľa, a teda prípad posúdiť individuálne, čo však nevykonal a bez ďalšieho aplikoval na daný špecifický prípad, kde zároveň výslovne uviedol, že v danom prípade mal správny orgán postupovať tak, že mal uložiť iba jeden trest (bez bližšieho zdôvodnenia samotného postupu uloženia jedného trestu, ktorý by sa mal v danom prípade podľa názoru súdu uplatniť).

Ďalej je presvedčený, že je vylúčený súbeh deliktov rovnakej právnej kategórie, ak chránia odlišný spoločenský záujem.

Podľa mienky žalovaného absorpčná zásada pri ukladaní trestu spočíva v tom, že páchatel' sa potrestá a trest sa mu uloží za trestný čin najprísnejšie trestný, teda podľa toho ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Avšak zákon o ochrane spotrebiteľa ani zákon o ochrane nefajčiarov nijakým spôsobom nešpecifikuje, ktoré porušenie je závažnejšie, resp. čo je rozlišovacím merítkom.

Žalovaný je presvedčený, že vec bola zo strany žalovaného správne právne posúdená, nakoľko na spoľahlivo zistený skutkový stav bol aplikovaný príslušný zákon č. 377/2004 Z.z., za porušenie ktorého vyplývala správnomu orgánu povinnosť uložiť pokutu, a teda dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného č. SK/0106/99/2014 zo dňa 20.06.2014 podľa § 250j ods. 2 písm. a/, d/ O.s.p. a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie tu nie je.

IV.

Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že zotrváva na dôvodoch nezákonnosti napadnutého rozhodnutia správnych orgánov uvedených v žalobe a vzhľadom na uvedené považuje rozsudok krajského súdu za vecne správny a navrhla ho potvrdiť.

V.

Posúdenie veci samej Najvyšším súdom SR

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok v medziach odvolania, ktoré zodpovedá skutkovým záverom prvostupňového súdu vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď verejné vyhlásenie rozhodnutia v súlade s § 156 ods. 3 O.s.p. zverejnil v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke www.nsud.sk.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami krajského súdu, ktoré zodpovedajú obsahu predloženého administratívneho spisu žalovaného. Po preskúmaní predložených dokumentov je zjavné, že dňa 18.07.2013 o 10,50 hod. bola vykonaná kontrola v prevádzkovej jednotke žalobkyne - v stánku TABAK PRESS LM (železničná stanica) na ul. Martina Rázusa v Topolčanoch, pričom pri kontrole bola prítomná predavačka pracujúca v tomto stánku a žalobkyňa (čo vyplýva z inšpekčného záznamu). Predmetom kontroly bolo dodržiavanie povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, najmä dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Kontrolný nákup teda vykonala osoba mladšia ako 18 rokov R. K. (vek 17 rokov) a jeho predmetom bol balíček cigariet značky Petra, ktoré predavačka v stánku tejto osobe predala a zároveň jej nevydala doklad o kúpe. Až po preukázaní sa

služobnými preukazmi predavačka vydala doklad o kúpe, na ktorom boli uvedené dva druhy cigariet, teda predavačka nablokovala dva nákupy spolu, nakoľko pred kontrolným nákupom vykonávala obsluhu iného zákazníka, ktorý taktiež nakupoval cigarety. Uvedené vyplýva z inšpekčného záznamu, ktorý bol spísaný následne po vykonaní kontrolného nákupu. Predavačka do inšpekčného záznamu uviedla, že kupujúca (ktorej nevidela do tváre) jej podala peniaze za cigarety a nestihla jej dať ani blok, keď sa vtom predstavila kontrolórka z obchodnej inšpekcie.

Ďalší inšpekčný záznam bol spísaný z rovnako zameranej kontroly vykonanej v ďalšej prevádzke žalobkyne - v stánku TABAK PRESS LM na ul. Cyrila Metoda v Topoľčanoch v ten istý deň, t.j. 18.07.2013 o 13,00 hod. za prítomnosti predavačky pracujúcej v tomto stánku. Predmetom kontroly bolo opäť dodržiavanie povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, najmä dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Kontrolný nákup tak opätovne vykonala osoba mladšia ako 18 rokov R. K. (vek 17 rokov) a jeho predmetom bol balíček cigariet značky Petra, ktoré predavačka v stánku tejto osobe predala. Prítomným inšpektorom uviedla, že podľa jej zdania mala osoba, ktorá cigarety kupovala viac ako 18 rokov.

Z doteraz uvedeného vidno, že žalovaný vyhodnotil konanie zistené z kontroly vykonanej dňa 18.07.2013 o 10,50 hod. ako dva skutky - predaj cigariet osobe mladšej ako 18 rokov (porušenie ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z.) a nevydanie dokladu o kúpe (porušenie ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch).

Z priebehu kontroly tak ako je zachytená v spisovej agende k predmetnému prípadu je zjavné, že jedným skutkom, a to predajom cigariet, sa žalobkyňa dopustila viacerých správnych deliktov. Správnym postupom by žalobkyňa mala najprv overiť vek spotrebiteľky, poprípade mohla predaj odmietnuť v prípade pochybností, a pri uskutočnení samotného predaja, mala vydať o tom príslušný doklad. Je teda logické a zjavné, že práve v priebehu tohto deja (predaj cigariet) došlo k porušeniu daných dvoch povinností (nepredať cigarety osobe mladšej ako 18 rokov a vydať doklad o predaji).

Po oboznámení sa s obsahom súdneho a pripojeného administratívneho spisu, odvolací súd vo veci vyhlásil rozsudok, ktorým zmenil rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 15.04.2015 tak, že zmenil rozhodnutie žalovaného zo dňa 20.06.2014 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj zo dňa 13.12.2013, v časti výroku, o výške uloženej pokuty tak, že uložil žalobkyni Eve Chmelanovej TABAK PRESS LM, pokutu vo výške 400,- € (štyristo Eur), čím znížil pôvodne uloženú sankciu zo sumy 2 000,- € na 400,- €. Vo zvyšnej časti zmenil rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/144/2014-70 zo dňa 15.04.2014 tak, že žalobu zamietla.

S poukazom na ustanovenie § 250j ods. 5 O.s.p. ak súd na základe vykonaného dokazovania (na podklade administratívneho a súdneho spisu) dospel k záveru, že o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán, môže rozhodnúť o uložení sankcie sám. Uvedené ustanovenie zákona sa vzťahuje aj na odvolacie konanie (§ 246c, § 211 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd vzhľadom na požiadavku hospodárnosti konania nevidel dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu, pretože skutkový stav považoval za dostatočne zistený a samotné právne posúdenie veci čo do kvalifikácie sankcionovaného konania nebolo materiálne nesprávne.

Za vecne nesprávne však považoval súd výrok o výške uloženej sankcie, čo v rámci rozhodovania v plnej jurisdikcii napravil sám odvolací súd zmenou výroku rozhodnutia správneho orgánu (§ 250j ods. 5 O.s.p. a § 250ja ods. 4 O.s.p.).

Pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie, dospel odvolací súd k záveru, že v konaní nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobkyne (závažnosť, dĺžka konania a následky), než ktorá

vyplývala z rozhodnutí žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. Preto považoval uloženie sankcie na dolnej hranici zákonom stanoveného rozpätia v sume 400,- € za primerané okolnostiam prípadu a súčasne zodpovedajúce aj požiadavke generálnej prevencie. Prihliadol pritom na skutočnosť, že žalobkyňa podľa obsahu administratívneho spisu ako aj rozhodnutí nebola na porušenie povinností tohto druhu sankcionovaná, preto Najvyšší súd SR ustálil výšku pokuty na spodnej hranici zákonného rozpätia, pričom prihliadol aj na skutočnosť, že prišlo k porušeniu povinnosti nepredať tabakové výrobky osobe mladšej ako 18 rokov dvakrát.

Vo zvyšnej časti zmenil rozsudok krajského súdu a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Vzhľadom na dôvody zmeny rozsudku súd nepriznal žalobkyni náhradu trov konania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s 250k ods. 1 O.s.p.), keďže nemala vo veci plný úspech a k zmene rozhodnutia prišlo až počas konania na odvolacom súde, a to len v časti výšky uloženej sankcie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.